

Antje Jackelén: Tal vid kyrkomötets öppnande 2016

Talare

Antje Jackelén
Ärkebiskop

Datum

27 september 2016

Plats

Uppsala

- 1 Ers majestät, herr tillförordnad landshövding, Liebe Präses, biskopar, ledamöter, ärade gäster – systrar och bröder i Kristus!

- 5 Vi är alla här för att Jesus genom dopet har kallat oss att tillsammans vara hans kyrka. Som ledamöter i kyrkomötet har ni getts ett särskilt ansvar i denna mission – Guds sändning och vår sändning.

- 10 Några av oss har kommit hit med färska intryck från den nyss avslutade bokmässan i Göteborg. Vi kan glädjas över det utökade samarbetet mellan Svenska kyrkan och bokmässan inför reformationsåret 2017, då mässans tema blir Bildning. Men vi kan också bekymras över den oro och rädsla som författare och debattörer ger uttryck för. Sanningen lever farligt, som flera internationella gäster uttryckte det. Lögner och halvsanningar sprids med digital hastighet, även på höga nivåer. De förvanskar, förvirrar och förstör livsviktig tillit. Vi lever
15 i en tid av stora frågor som kräver värdiga svar. Idéerna om fred och internationell sammanhållning som växte fram efter andra världskriget har tappat kraft. Det egentligen så självklart goda har blivit suddigare.

- 20 De senaste månaderna har vi många gånger fått höra att kyrkan är i kris. Att gudstjänstlivet körs i sank genom ett undermåligt handboksarbete, att vi är politiska, att vi inte tror på vårt eget budskap, att vi ägnar oss åt oansvarigt resande och representation, att medlemstalet sjunker snabbare än någonsin. Och så vidare.

- 25 I våra reaktioner är det lätt att hamna i ena eller andra diket. Att blunda för kritik och ropa ”Allt är väl!” eller att förfalla till passivitet eller svartmåleri: ”Allt är dåligt och värre blir det”. Sanningen ligger någonstans där emellan. Nog kan det vara så att, när kyrkan verkligen märks, då provoceras ett samhälle som har indoktrinerats med principen att religion är privatsak. Kanske är det ett uttryck

för vad Kristus kallar ”vetekornets lag” att kyrkan, när hon behövs som bäst, också misshandlas som mest. Vi måste alltså skaffa oss en realistisk bild av situationen utan att vi för den skull skyller ifrån oss.

- 35 För en rörelse som har levt och fostrats av Jesusumgänge i över 2000 år går det inte an att säga att det ”var bättre förr”. Lärjungen vet att krisen är kyrkans rätta tillstånd. Så har det varit från kyrkans begynnelse. När kyrkan lever nära Kristus kan hon nämligen inte undgå att drabbas av den kris som uppstår i mötet mellan evangeliet och den rådande verkligheten. Till den krismedvetenheten,
40 eller egentligen KRISTUSMEDVETENHETEN, har vår lutherska tradition handfasta redskap: bottna i nåden – skapa i världen.

- Pågående diskussioner i kyrka och samhälle visar på behovet av kunskap om kristen tro. Det är en ödesfråga för vår (lutherska) kyrka. Arbetet med
45 undervisning och mission är centralt och projekten inom ramen för Dela tro – dela liv blommar som bäst. Tillsammans med den forskning som bedrivits och det vi lärt oss i dialogen med andra kyrkor har vi nu en stabil grund att bygga vidare på. Vi ska inte sikta lägre än på ett systematiskt och samordnat kristet bildningsprogram för vår kyrka. Våga tänka, våga tro – med hela kroppen.

- 50 I februari besökte kyrkostyrelsen EKD, Evangelische Kirche in Deutschland, och fick då bland annat en orientering om vår systerkyrkas engagemang i samhället. Martin Dutzmann, representant för de evangeliska kyrkornas kontakter med tyska staten och EU lyfte fram Ordspråksboken 31:8 som ett
55 ledord: ”Höj din röst för den stumme, till försvar för alla som sviktar.” Grunden för engagemanget utgörs inte av några särskilda nationella värderingar, vare sig svenska eller tyska. Istället påmindes kyrkostyrelsen om det budskap som en internationell konferens för biskopar och kyrkoledare har riktat till Europas regeringar: ”att som människor som lever på denna kontinent insistera på våra
60 gemensamma värderingar och vårt gemensamma ansvar för (mänskligt) liv.”

- I Sverige ser vi en utveckling i riktning mot ett mera medvetet partnerskap mellan stat och civilsamhälle. Flyktingsituationen förra hösten har tydliggjort nyttan av ett sådant partnerskap. Svenska kyrkan var tidigt ute med insatser. I
65 november beslutade kyrkomötet om ökat stöd. Och det har gjort skillnad för det stora arbetet som våra församlingar har kunnat göra. Stödfunktionen Support migration har möjliggjort kompetenshöjning, ökad beredskap och samordning.

Vi nås av fasansfulla bilder från Aleppo. Mellanöstern fortsätter att blöda. Den utarmning av kristen närvaro som vi har sett sedan 9/11 2001 och framför allt sedan den arabiska våren och inbördeskriget i Syrien, är en tragedi. Vår kyrka bidrar i det akuta skedet genom humanitär hjälp till drabbade oavsett trostillhörighet och ekumeniskt stöd till de kristna kyrkorna.

När Mellanösterns kristna råd nyligen hade sin generalförsamling i Amman var Svenska kyrkan representerad genom biskop Sven-Bernhard Fast. Den syrisk-ortodoxe patriarken av Antiokia Ignatius Aphrem II betonade att terrorism har sina rötter i vantolkningar av religion och att vi behöver värna samhörighet och bekämpa intolerans. Flera kyrkoledare riktade ett tack till alla som verkar för fred, samhörighet och långsiktig kristen närvaro i Mellanöstern och varnade samtidigt för isolation och ökad splittring. Det senaste året har jag varit i både Jordanien och Jerusalem och träffat kristna och andra religiösa ledare i regionen. Jag ska snart besöka den koptiska kyrkan i till Egypten och för nästa år planerar jag en resa till Irak tillsammans med andra kyrkoledare och representanter från Kyrkornas världsråd.

På längre sikt kommer det att bli viktigt att människor få möjlighet att under säkra former återvända och bygga upp kyrkor, kloster och annan infrastruktur. Därför har vi i Kyrkornas världsråd lyft tanken att bygga upp en gemensam fond. Formerna är inte helt klara än, men den dag kriget tar slut och det blir möjligt att åter stärka den kristna närvaron måste vi kunna bidra.

För någon månad sedan kom Svenska kyrkans vitbok om relationen till samerna, framtagen av Umeå universitet på vårt uppdrag. Tillsammans med boken om nomadskolan utgör denna vitbok ett hittills unikt material om mörka kapitel i svensk historia och om Svenska kyrkans speciella roll i denna. Syftet är att läka relationer, ge människor upprättelse och öka förståelsen för samiska erfarenheter. Samiskt liv och samiska erfarenheter är fortfarande för osynliga och okända i Sverige och inom Svenska kyrkan. Frågorna om historisk skuld behöver tas på allvar. Nödvändigheten av en statlig sannings- och försoningskommission blir mer och mer uppenbar.

Bröder och systrar!

Om en dryg månad, den 31 oktober är det dags för Lutherska världsförbundets

och Vatikanens gemensamma uppmärksammande av reformationen. Det har
110 föregåtts av 50 år av dialog som bland annat resulterat i skriften "Från konflikt
till gemenskap" (2013), vid det här laget tillgänglig på tolv språk. "Påvebesöket"
som det ibland kallas, även i kyrklig media, är i själva verket en inbjudan där
påven själv tillsammans med Lutherska världsförbundet står som värd. För
första gången på 500 år har lutheraner och katoliker nu enats inte bara om en
115 gemensam historieskrivning utan också om gemensamma åtaganden,
"imperativ", inför framtiden. Det är nytt och det är viktigt i kyrkornas
gemensamma resa mot en större synlig enhet. Gemensamt bör vi återupptäcka
kraften i evangeliet om Jesus Kristus för vår tid. Och tillsammans bör vi vittna
om Guds barmhärtighet genom att förkunna och tjäna världen.

120 Den stundande händelsen i Lund och Malmö inleder också vårt eget
jubileumsår som ska begås i en anda av ekumeniskt ansvarstagande, global
medvetenhet och fortsatt vilja att reformeras. Och det är ett gott anslag också
för årets kyrkomöte.

125 Så är vi alla kallade genom dopet, att vara kyrka, att göra lärjungaskapet synligt i
världen, att våga tänka och tro med hela kroppen och så vittna om Guds
barmhärtighet.

130 Frimodigt ber vi Guds goda Ande att leda vår kyrka till insikt och
handlingskraft!

Källa

<div>Manuskript hämtat från svenskakyrkan.se (2025-12-10)</div>

Taggar

Kyrkomötets öppnande, Svenska kyrkan

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/antje-jackelen-tal-vid-kyrkomotets-oppnande-2016>